

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

22 травня 2019 р.

Київ

№ 349-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 21.05.2019 № 5-01/1777-п про розгляд повідомлення про державну допомогу, надісланого листом Управління житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Бердянської міської ради від 04.02.2019 № 189 (вх. № 84-ПДД від 07.02.2019), та додаткову інформацію, яка надійшла на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 20070 (вх. № 179-ПДД від 22.03.2019), які було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Листом від 04.02.2019 № 189 (вх. № 84-ПДД від 07.02.2019) Управлінням житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Бердянської міської ради відповідно до пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).
- (2) Антимонопольним комітетом України листом від 20.02.2019 № 500-29/05-2466 Повідомлення залишено без руху та запитано додаткову інформацію. Управління житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Бердянської міської ради надало додаткову інформацію, яка надійшла на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 20070 (вх. № 179-ПДД від 22.03.2019).

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (3) Управління житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Бердянської міської ради (71118, м. Бердянськ, пл. Єдності, 2, Запорізька обл., ідентифікаційний код юридичної особи 25969699).

2.2. Отримувач підтримки

- (4) Комунальне підприємство «Бердянськекотранс» Бердянської міської ради (далі – КП «Бердянськекотранс») (71100, м. Бердянськ, вул. Земська, б. 38, Запорізька обл., ідентифікаційний код юридичної особи 32687696).

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (5) Метою (ціллю) підтримки є:

- сприяння окремим видам господарської діяльності;
- здійснення комплексу заходів щодо санітарного очищення об'єктів благоустрою на території міста, покращення його екологічного стану, забезпечення чистоти та порядку.

2.4. Очікуваний результат

- (6) Створення комфортних умов життя та відпочинку мешканців і гостей курортного міста Бердянська, комплексного задоволення потреб щодо забезпечення санітарно-епідеміологічної безпеки, належного стану міської інфраструктури об'єктів благоустрою. Необхідність своєчасного, щоденного проведення протягом року заходів з утримання об'єктів міського благоустрою, а саме: робіт з прибирання вулиць міста, вивезення стихійних звалищ, з листопада по березень – зимового утримання доріг, влітку – ліквідації наслідків замору бичка, утримання зливостоків та насосних станцій, поточний ремонт зливостоків.

2.5. Підстава для надання підтримки

- (7) Закон України «Про благоустрій населених пунктів»;
- (8) Закону України «Про відходи»;
- (9) Програма відшкодування витрат на прибирання, санітарне очищення та утримання об'єктів міського благоустрою на 2019 рік, затверджена рішенням п'ятдесят шостої сесії Бердянської міської ради від 20.12.2018 № 68.

2.6. Форма підтримки

- (10) Поточні трансферти на здійснення комплексу заходів із прибирання території міста, санітарного очищення та утримання об'єктів благоустрою.

2.7. Обсяг підтримки

- (11) Загальний обсяг підтримки – 25 276 720 грн.

2.8. Тривалість підтримки

(12) 3 01.01.2019 по 31.12.2019.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (13) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (14) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
  - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
  - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
  - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (15) Відповідно до статті 16 Закону України «Про автомобільні дороги» вулиці і дороги міст та інших населених пунктів знаходяться у віданні органів місцевого самоврядування і є комунальною власністю.
- (16) Згідно зі статтею 17 Закону України «Про автомобільні дороги» управління функціонуванням та розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів здійснюється відповідними органами місцевого самоврядування, у віданні яких вони знаходяться.
- (17) Основним обов'язком органів місцевого самоврядування у частині управління функціонуванням і розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів є, зокрема:
- забезпечення безперервних, безпечних, економічних та зручних умов руху транспортних засобів і пішоходів вулицями і дорогами міст та інших населених пунктів;
  - організація будівництва, реконструкції, ремонту та утримання вулиць і доріг міст та інших населених пунктів за встановленими для них будівельними нормами, державними стандартами та нормами.
- (18) Статтею 78 Господарського кодексу України передбачено, що комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини комунальної власності і входить до сфери його управління.
- (19) Орган, до сфери управління якого входить комунальне унітарне підприємство, є представником власника - відповідної територіальної громади і виконує його функції у межах, визначених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.
- (20) Майно комунального унітарного підприємства перебуває в комунальній власності й закріплюється за таким підприємством на праві господарського відання (комунальне

комерційне підприємство) або на праві оперативного управління (комунальне некомерційне підприємство).

- (21) У Статуті КП «Бердянськекотранс», затвердженому рішенням Бердянської міської ради від 27.10.2017 № 39 (далі – Статут), передбачено, що підприємство засноване на комунальній власності територіальної громади міста Бердянська.
- (22) Майно КП «Бердянськекотранс» є комунальною власністю територіальної громади міста Бердянська й закріплено за ним на праві господарського відання.
- (23) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить: організація благоустрою та здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів.
- (24) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
  - затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
  - затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
  - створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);
  - забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів.
- (25) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів, зокрема, належать: території загального користування: парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики; пам'ятки культурної та історичної спадщини; майдани, площі, бульвари, проспекти; вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки; пляжі; кладовища; інші території загального користування; прибудинкові території.
- (26) Відповідно до частини першої статті 21 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» елементами (частинами) об'єктів благоустрою є, зокрема: покриття площ, вулиць, доріг, проїздів, алей, бульварів, тротуарів, пішохідних зон, доріжок, зелені насадження в парках, скверах, на алеях, бульварах, в садах, інших об'єктах благоустрою загального користування; комплекси та об'єкти монументального мистецтва, декоративні фонтани і басейни, штучні паркові водоспади; малі архітектурні форми, будівлі та споруди системи збирання і вивезення відходів, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, обладнання (елементи) дитячих, спортивних та інших майданчиків.
- (27) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм,

здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращення її естетичного вигляду.

- (28) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:
- органи державної влади та **органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності**;
  - підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
  - орган державної влади або **орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів**. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.
- (29) Відповідно до пункту «и» статті 21 Закону України «Про відходи» органи місцевого самоврядування у сфері поводження з відходами забезпечують ліквідацію несанкціонованих і неконтрольованих звалищ.
- (30) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» **фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів**.
- (31) Крім того, державна підтримка буде використана виключно на безперебійне та якісне виконання заходів, які забезпечують підтримку в належному стані об'єктів благоустрою. Звернення від інших підприємств щодо можливості виконання відповідних робіт не отримувались.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (32) Відповідно до статті 1 Закону державна допомога суб'єктам господарювання — підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (33) Відповідно до зазначеної в Повідомленні інформації підтримка надається КП «Бердянськекотранс», у формі поточних трансфертів на здійснення комплексу заходів з прибирання території міста, санітарного очищення та утримання об'єктів благоустрою, за рахунок коштів бюджету міста Бердянська, тобто за рахунок ресурсів держави.
- (34) Державна підтримка надається КП «Бердянськекотранс» відповідно до вимог Бюджетного кодексу України. Підприємство, як головний розпорядник бюджетних коштів нижчого рівня, подає до Управління житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Бердянської міської ради, як головного розпорядника бюджетних коштів вищого рівня, кошторис витрат КП «Бердянськекотранс» на здійснення комплексу заходів із прибирання території міста, санітарного очищення та утримання об'єктів благоустрою.

- (35) Відповідно до Статуту основними напрямками діяльності КП «Бердянськекотранс» є інші види діяльності з прибирання (підмітання вулиць, прибирання снігу та льоду, посипання сіллю чи піском тощо), збирання безпечних відходів.
- (36) За рахунок фінансової підтримки планується здійснення комплексу робіт з благоустрою міста, а саме:
- утримання зливостоків: щоденне очищення 11,811 тис. метрів зливостоків (ручним методом) та механізоване очищення 6,050 тис. метрів зливостоків міста протягом квітня – жовтня на суму 2 077,760 тис. грн;
  - вивезення 7,815 тис. м³ стихійних звалищ із мікрорайонів міста на суму 1 172,440 тис. грн;
  - утримання 11 насосних станцій (для запобігання підтоплень у період дощів та танення снігу), запланована сума – 120,620 тис. грн;
  - щоденне прибирання 699,3 тис. м² міських територій штатом у 146 прибиральників (необхідна сума – 20 354,290 тис. грн);
  - ліквідація наслідків замору;
  - зимове утримання доріг, яке включає: чергування протягом 4 місяців (січень, лютий, листопад, грудень) 4 машин МАЗ, екскаватора JSB, очищення проїжджої частини двічі на день, посипання протиожедними засобами – двічі, вантаження й перевезення снігу. Загальна протяжність доріг міста Бердянська з твердим покриттям, що підлягає посипанню й очищенню, становить 142,4 км (запланована сума – 1 208,880 тис. грн);
  - придбання протиожедних матеріалів (650 м³ відсіву, 50 м³ піску та 71 тонни солі) на суму 309,530 тис. грн.
- (37) Під час аналізу наданої в Повідомленні інформації не виявлено підтвердження існування економічної переваги, а саме, що державна підтримка, яку заплановано виділити КП «Бердянськекотранс» на здійснення комплексу заходів із прибирання території міста, санітарного очищення та утримання об'єктів благоустрою, може містити плановий прибуток для вказаного суб'єкта господарювання.
- (38) У той же час, якщо під час надання державної підтримки КП «Бердянськекотранс» заплановано отримання прибутку від здійснення комплексу заходів із прибирання території міста, санітарного очищення та утримання об'єктів благоустрою, зазначене може призвести до надання економічної переваги КП «Бердянськекотранс» внаслідок надання йому такої підтримки.
- (39) Відповідно до статті 1 Закону однією з ознак державної допомоги є спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції допомогою, яка надається суб'єктові господарювання.
- (40) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкурентія) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринку у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (41) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на

виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

- (42) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (43) Відповідно до зазначеної в Повідомленні інформації, КП «Бердянськекотранс» здійснює комплекс заходів із прибирання території міста, санітарного очищення та утримання об'єктів благоустрою, які є безкоштовними для всіх користувачів та обслуговують все населення.
- (44) Відповідно до інформації, отриманої від надавача, державна підтримка, яка надається КП «Бердянськекотранс», не буде використовуватись для надання платних послуг.
- (45) Відповідно до інформації, зазначеної в Повідомленні, обсяг комерційної діяльності КП «Бердянськекотранс» становить 61,42 відсотка, а саме: санітарне очищення, прибирання та вивезення твердих побутових відходів; автопослуги стороннім організаціям; послуги із розміщення твердих побутових відходів на полігоні; поточний ремонт малих архітектурних форм стороннім організаціям.
- (46) КП «Бердянськекотранс» не бере участі в інших тендерах на надання послуг із прибирання території міста, санітарного очищення та утримання об'єктів благоустрою, що проводиться за межами території компетентного місцевого органу влади.
- (47) За інформацією, зазначеною в Повідомленні, КП «Бердянськекотранс» здійснює ведення окремих рахунків та належний розподіл доходів та витрат, які надходять із бюджету та від комерційної діяльності.
- (48) Послуги КП «Бердянськекотранс», яке створено з метою реалізації самоврядних повноважень (функцій) органів місцевого самоврядування із забезпечення виконання місцевих програм та здійснення комплексу заходів із прибирання території міста, санітарного очищення та утримання об'єктів благоустрою, фінансуються за рахунок бюджету міста Бердянська, надаються населенню безкоштовно, не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі у господарському обороті, а отже, не спотворюють та не можуть спотворити економічну конкуренцію.
Зазначена оцінка була здійснена з урахуванням того, що на сьогодні Бердянська міська рада скористалася своїм правом та створила КП «Бердянськекотранс» відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якою передбачено право органів місцевого самоврядування утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності.
- (49) Як наслідок, підтримка у формі поточних трансфертів КП «Бердянськекотранс» на здійснення комплексу заходів із прибирання території міста, санітарного очищення та утримання об'єктів благоустрою, що виділяється на підставі «Програми відшкодування витрат на прибирання, санітарне очищення та утримання об'єктів міського благоустрою на 2019 рік», затвердженої рішенням п'ятдесят шостої сесії Бердянської міської ради від 20.12.2018 № 68, на період з 01.01.2019 по 31.12.2019 у сумі 25 276 720 гривень, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

- (50) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».
- (51) Разом з тим слід зазначити, що:
- державне фінансування КП «Бердянськекотранс» повинно спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані із здійсненням комплексу заходів із прибирання території міста, санітарного очищення та утримання об'єктів благоустрою, та в жодному разі не повинно покривати витрати на здійснення комерційної діяльності;
  - використання коштів державної підтримки КП «Бердянськекотранс» на здійснення комерційної діяльності може містити ознаки державної допомоги;
  - надавач підтримки має забезпечити постійний контроль за обліком доходів, витрат та видатків за видами діяльності та за джерелами фінансування отримувача підтримки, окремо в розрізі синтетичних та аналітичних рахунків;
  - працівники, які задіяні в комерційній та некомерційній діяльності підприємства, мають знаходитися в окремих підрозділах штатного розкладу підприємства та отримувати заробітну плату з різних джерел фінансування, якщо як у комерційній, так і в некомерційній діяльності задіяні одні й ті ж самі працівники, у такому випадку має бути забезпечено ведення обліку робочого часу, протягом якого кожен із таких працівників був задіяний у комерційній та некомерційній діяльності підприємства, зазначені працівники мають отримувати заробітну плату з різних джерел фінансування пропорційно часу, протягом якого вони були задіяні в різних видах діяльності підприємства;
  - надавач державної підтримки має забезпечити контроль, щоб товари, роботи та послуги, закуплені за рахунок ресурсів держави, не використовувалися для комерційної діяльності підприємства.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2017 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13 вересня 2018 року № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 року за № 1337/32789, на підставі інформації, наданої Управлінням житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Бердянської міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка у формі поточних трансфертів на здійснення комплексу заходів з прибирання території міста, санітарного очищення та утримання об'єктів благоустрою, що виділяється на підставі «Програми відшкодування витрат на прибирання, санітарне очищення та утримання об'єктів міського благоустрою на 2019 рік», затвердженої рішенням п'ятдесят шостої сесії Бердянської міської ради від 20.12.2018 № 68, комунальному підприємству «Бердянськекотранс» Бердянської міської ради з 01.01.2019 по 31.12.2019 у сумі 25 276 720 гривень, **не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».** Пункт 51 цього рішення є **обов'язковим до виконання.**

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ